

Nicolae Gărdescu s-a născut la 11 august 1903, în București, tatăl său Alexandru Gărdescu fiind un cunoscut pitar al vremii. După liceu, a urmat Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din București - clasa C. I. Nottara, remarcându-se în vodeviluri, comedii, spectacole de revistă, prin figura sa bonomă, privirea caldă, vocea graseată, încântând publicul cu glume, farse spumoase, dar și cu roluri pretențioase, de compoziție, inclusiv din sfera teatrului antic. După război, a jucat la Teatrul Armatei (devenit ulterior "C. I. Nottara"), în numeroase piese românești și din dramaturgia internațională, aici fiind și regizor. Având o voce plăcută, inconfundabilă, potrivită registrului vesel, Nicolae Gărdescu a fost solicitat la Teatrul Radiofonic în nenumărate roluri din piese pentru copii, comedii clasice și moderne (multe din ele jucate și pe scenă). Din multitudinea pieselor de teatru radiofonic în care a jucat, exemplificăm: "Albă ca zăpada", "Alice în Țara Minunilor", "Ali Baba și cei 40 de hoți", "Tartarin din Tarascon", "Aventurile Baronului Munchausen" (piesă imprimată și pe disc "Electrecord"), "Escu", "O întâmplare ciudată", "Doctor fără voie", "Viclenia lui Scapin", "Burghezul gentilom", "Cu dragostea nu-i de glumit", "Soldatul fanfaron", "Ploșnița" etc. Concomitent cu acestea, Nicolae Gărdescu a înregistrat mai multe programe TV și a evoluat cu succes și pe scena Operetei bucureștene. De asemenea, de-a lungul anilor, a fost distribuit și în filme românești precum: "Bing-Bang" (1935), "Ilie în luna de miere" și "Afacerea Protar" (1955), "Celebrul 702" (1962), "Tom Sawyer" și "Moartea lui Joe Indianul" (1968) ș.a. dar cel cunoscut și îndrăgit personaj căruia Nicolae Gărdescu i-a dat viață, rămâne Baronul Munchausen din primul serial românesc de televiziune (din anii '60) "Aventurile echipajului Val-Vârtej", cu care actorul ajunsese să se confunde. De altfel, locuind pe strada Nufierilor (azi General Berthelot), copiii care treceau prin fața porții sale strigau ștregărește "Uite-l pe Baron", salutându-l cu reverență, iar el le răspundea invariabil cu aceeași nedisimulată simpatie "Să trăiți copii!".

Dotat cu o sensibilitate aparte și un ascuțit simț al umorului, Nicolae Gărdescu scria și epigrame, inclusiv auto-ironice, distrându-i pe colegii săi și pe toți cei care i le ascultau. Spre exemplificare, redăm una dintre acestea:

"Mie însumi

Pe mormânt doresc

să-mi scrie

Epitaful următor:

Ăsta, <<om>> putea să fie,

De nu se făcea <<actor>>"

Era un bun camarad, prieten apropiat al marilor artiști Mitică Popescu, Amza Pelea, Ion Dichiseanu și alții. Și un amănunt picant, mai puțin cunoscut de publicul larg. Într-o confesiune publică,

referitoare la "iubirile vieții sale", regretatul Ion Dichiseanu, povestea că, prima lui mare dragoste "a fost frumoasa artistă Irina Gărdescu" (născută în 1947), fiica colegului și prietenului său Nicolae Gărdescu (emigrată în 1975 și stabilită în prezent în Franța). Pentru merite deosebite în domeniul artistic a primit în 1962 titlul de artist emerit al R.P.R iar în 1967 a fost decorat cu Ordinul "Meritul Cultural". La vârsta de 79 de ani, în 1982, a încetat din viață, lăsând în urmă înregistrări memorabile aflate în Fonoteca de Aur a Radiodifuziunii și amintirea unui Baron Munchausen interpretat cu inegalabilă măiestrie de marele actor Nicolae Gărdescu.

Horățiu Măndășescu

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*